

Stockholm 5 januari 2021

Ju2020/03215

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Ju.remissvar@regeringskansliet.se

Ju.ema@regeringskansliet.se

Akademikerförbundet SSR:s yttrande över Kompletterande promemoria till betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Akademikerförbundet SSR har beretts möjlighet att avge yttrande över den kompletterande promemorian till Migrationskommitténs betänkande *En långsiktigt hållbar migrationspolitik SOU 2020:54*.

Bakgrund och sammanfattning

Akademikerförbundet SSR har i huvudsak avstyrkt Migrationskommitténs förslag SOU 2020:54 och förespråkar en återgång till utlänningslagen som den gällde innan den tillfälliga lagen trädde i kraft i juli 2016 med permanenta uppehållstillstånd som huvudregel istället för tillfälliga uppehållstillstånd. Vi har också framfört att längden på de tillfälliga uppehållstillstånden bör vara betydligt längre för att den enskilde ska kunna fokusera på sin etablering i Sverige istället för att oro sig för att ständigt söka nya tillstånd. Utgångspunkten för vårt ställningstagande är i huvudsak våra medlemmars erfarenheter av att arbeta med flyktingar och asylsökande vuxna och barn. Det nya förslaget bortser från internationella åtaganden genom de konventioner Sverige ställt sig bakom som handlar om humanitär rätt, mänskliga rättigheter och det saknar i stort sett helt barnrättsperspektiv. Migrationskommitténs förslag innebär att Sverige hamnar på EU:s miniminivå, långt under EU:s snitt.

Akademikerförbundet SSR välkomnar förslagen i den Kompletterande promemorian. Vi har tidigare lyft behovet av fler möjligheter till undantag för att förhindra orimliga humanitära konsekvenser och möjliggöra individuella bedömningar och förslaget innebär en förbättring. Vi ser dock ett behov av förtydliganden inom vissa områden för

Akademikerförbundet SSR
Box 128 00, 112 96 Stockholm
08-617 44 00
kansli@akademssr.se
www.akademssr.se

SSR Direkt
Frågor om anställning och arbetsliv
08-617 44 71
ssrdirekt@akademssr.se

Medlemsservice
Frågor om medlemskap och avgifter
08-617 44 70
medlem@akademssr.se

att säkerställa att lagstiftarens intentioner uppnås efterföljs eftersom analyser och förarbeten till betänkandet är begränsade.

4 Kompletterande förslag

4.1 Uppehållstillstånd på grund av anknytning i vissa fall

Kommittén föreslår att uppehållstillstånd ska kunna beviljas en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 6 § eller enligt 12 kap. 18 § utlänningslagen och som har välgrundade utsikter att beviljas varaktigt uppehållstillstånd, om förhållandet framstår som seriöst och har etablerats redan i hemlandet och inte heller särskilda skäl talar mot att tillstånd ges. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla för samma tid som uppehållstillståndet för anknytningspersonen.

Akademikerförbundet SSR tillstyrker i huvudsak förslaget eftersom vi menar att alla som levt i en stadigvarande relation ska ha rätt till återförening. Vi vill dock lyfta frågan om HBTQ familjers särskilt svåra situation i vissa länder där det helt enkelt inte är möjligt att legalt leva tillsammans. Det är angeläget att dessa familjer genom lagstiftning får samma möjligheter till återförening.

4.2 Undantag från försörjningskravet vid anhöriginvandring för kvotflyktingar

Kommittén föreslår att när det gäller uppehållstillstånd på grund av anknytning till en kvotflykting, ska försörjningskravet i 5 kap. 3 b § utlänningslagen endast gälla om ansökan om uppehållstillstånd görs senare än tre månader efter anknytningspersonens inresa i Sverige, om familjeåterförening är möjlig i ett land utanför EU som familjen har särskild anknytning till, eller om utlänningen och anknytningspersonen inte har sammanbott utomlands en längre tid och det inte heller på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.

Akademikerförbundet SSR tillstyrker förslaget att de tre månaderna ska börja räknas från det att kvotflyktingen reser in i Sverige. Det är orimligt att tremånadersregeln för försörjning inte också ska omfatta kvotflyktingar och det är orimligt att tiden ska börja tillämpas innan personen ankommit till Sverige.

4.3 Uppehållstillstånd av humanitära skäl

I promemorian föreslås att i bestämmelsen om uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter ska det anges dels att barn får beviljas uppehållstillstånd om omständigheterna är särskilt ömmande, dels att detsamma ska gälla för en vuxen person som har vistats i Sverige med uppehållstillstånd och under den tiden fått en särskild anknytning till Sverige. Vid bedömningen av om det finns en särskild anknytning får även sådan anknytning beaktas som har uppstått under tiden mellan att ansökan om asyl gavs in och att uppehållstillstånd beviljas.

Akademikerförbundet SSR tillstyrker förslaget. I SOU 2020:54 föreslås att samma grund, synnerligen ömmande omständigheter, ska gälla för barn som för vuxna. Ett förslag som om det genomförs innebär en skärpning av utlänningslagen och som uppenbart brister i hänsynstagande till att barnkonventionen den 1 januari 2020 blev svensk lag och som tydligt anger att hänsyn ska tas till barnets bästa. Vi välkomnar därför förslaget att det för barn räcker för att beviljas uppehållstillstånd om särskilt ömmande omständigheter föreligger.

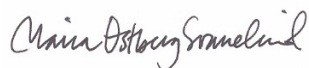
Akademikerförbundet SSR stöder också förslaget att omfatta också vuxna personer som under den tid de vistats i Sverige fått en särskild anknytning till Sverige. Förslaget bär dock kunna omfatta personer som av olika anledningar som psykisk ohälsa, PTSD

eller andra skäl inte kunnat etablera sig i samhället och därmed har en svagare anknytning.

I det kompletterande förslaget saknar vi dock den grupp som kommit till Sverige som barn med anknytning till sina föräldrar med tidsbegränsat uppehållstillstånd och som hinner fylla 18 år och då får avslag på sin förlängningsansökan och som därmed splittras från sin familj. Det är en orimlig situation och kan inte vara avsikten med lagstiftningen. Denna grupp bör omfattas av det kompletterande förslaget.

Heike Erkers
Förbundsordförande

Maria Östberg Svanelind
Internationell sekreterare